

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Кременчуцький льотний коледж
Відділення фахової підготовки
Циклова комісія аеронавігації

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії
аеронавігації

протокол № 1 від 28.08.2023

Голова циклової комісії

Світлана ДРОЗДОВА

АВІАЦІЙНА ГЕОГРАФІЯ (картографія, геоінформаційні системи)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Циклова комісія	Циклова комісія аеронавігації https://klk.univd.edu.ua/uk/dir/153
Контактний телефон	
E-mail	leps.nv.klk@gmail.com
ВИКЛАДАЧ	
	Дроздова Світлана Петрівна , викладач, спеціаліст вищої категорії E-mail: leps.nv.klk@gmail.com
Назва освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми	Аеронавігація
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	272 Авіаційний транспорт
Статус дисципліни	Вибіркова компонента освітньо-професійної програми
Мета вивчення дисципліни	розвиток просторового мислення щодо організації діяльності авіаційного транспорту, формування стійких візуальних образів стосовно географії авіаційних транспортних систем, а

	також природних, політичних і соціально-економічних умов їх функціонування в світі, регіонах та Україні
Завдання вивчення дисципліни	отримання сучасних знань з географії авіаційних транспортних систем світу, регіонів та України; формування вмінь та навичок оперативного використання різноманітних картографічних і довідкових матеріалів для визначення місцезнаходження авіаційних транспортних об'єктів світу, регіонів та України.
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS/годинах	Кількість кредитів ECTS 5,5 (загальний обсяг 165 год.)
	3 них:
	- аудиторна робота: <u>80</u> год. - самостійна робота: <u>85</u> год.
Форми та види проведення навчальних занять	Форма навчання – денна Види навчальних занять: - лекції: <u>60</u> год.; - семінарські заняття: <u>0</u> год.; - практичні заняття: <u>20</u> год.
Самостійна робота	Самостійна робота здобувача включає роботу з навчальною, довідниковою літературою та законодавчими джерелами для підготовки до практичних занять, поточного контролю та екзамену.
Індивідуальні завдання	Підготовка до виконання практичних занять.
Необхідне обладнання	Мультимедійне обладнання (ноутбук, проектор), комп'ютерне забезпечення з виходом у мережу Інтернет.
Мова викладання	
Контроль	Методи контролю: усний контроль, письмовий. Форми контролю: поточний контроль і підсумковий контроль у формі заліку
Інтегральна компетентність, загальні компетентності (ЗК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у сфері авіаційного транспорту або у процесі подальшого навчання із застосуванням положень, теорій та методів природничих, технічних, інформаційних та соціально-економічних наук, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов. ЗК 4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

	ЗК 9. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу..
Спеціальні (предметні, фахові) компетентності (СК)	<p>СК01. Здатність дотримуватися у професійній діяльності вимог міжнародних та національних нормативно-правових документів в галузі авіаційного транспорту, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів авіаційного транспорту та їх систем.</p> <p>СК16. Здатність враховувати метеорологічні, кліматичні, сейсмічні та інші природні фактори при проектуванні, експлуатації, технічному обслуговуванні та ремонті об'єктів авіаційного транспорту.</p>
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ	
Тема № 1. «Характеристика регіону Африки та Індійського океану». Аеронавігаційні регіони ICAO. Додаткові регіональні правила Doc 70303. Вузлові аеропорти (хаби) AFI. Найбільші авіакомпанії регіону.	
Тема № 2. «Характеристика Карибського регіону (CAR)». Стан авіатранспортної системи та шляхи розвитку Карибського регіону ICAO. Основні аеропорти регіону CAR. Основні оператори (авіакомпанії) регіону CAR. Аналіз проблем розвитку авіаційної транспортної інфраструктури регіону Карибського моря.	
Тема № 3. «Характеристика авіатранспортної системи України». Стан і концепція розвитку АТС України. Основні аеропорти України. Лідируючі авіакомпанії України. Авіабудівні компанії України. Авіаційні ЗВО України.	
Тема № 4. «Характеристика Європейського регіону ICAO (EUR)». Стан та шляхи розвитку АТС Європейського регіону. Найбільші аеропорти регіону EUR. Основні авіакомпанії регіону. Авіабудівний концерн Airbus.	
Тема № 5. «Характеристика регіону Близького Сходу (MID)». Стан АТС регіону та шляхи її розвитку. Основні аеропорти регіону. Найбільші авіакомпанії регіону.	
Тема № 6. «Характеристика регіону Азії (ASIA)». Стан АТС регіону та шляхи розвитку. Основні аеропорти регіону. Найбільші авіакомпанії Азії.	
Тема № 7. «Характеристика Північноамериканського регіону (NAM)». Стан АТС та перспективи розвитку регіону. Основні аеропорти регіону. Найбільші АК регіону. Авіабудівна компанія Boeing.	
Тема № 8. «Характеристика Північноатлантичного регіону NAT». Стан АТС регіону та шляхи розвитку. Основні аеропорти регіону. Найбільші АК регіону.	
Тема № 9. «Характеристика Тихоокеанського регіону PAC». Стан АТС регіону і перспективи розвитку. Основні аеропорти. Великі авіакомпанії регіону.	
Тема № 10. «Характеристика регіону Південної Америки SAM». Стан АТС регіону та шляхи розвитку. Основні аеропорти регіону. Найбільші АК	

регіону. Авіабудівна компанія «Embraer».

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 01. Здійснювати професійну діяльність у соціальній взаємодії основаній на гуманістичних і етичних засадах..

ПРН 03. Застосовувати сучасні інформаційні технології, технічну літературу, бази даних, інші ресурси та сучасні програмні засоби для розв'язання спеціалізованих складних задач авіаційного транспорту.

ПРН 04. Використовувати принципи формування трудових ресурсів, виявляти резерви та забезпечувати ефективність праці співробітників авіаційного транспорту.

ПРН 06. Аналізувати і обґрунтовувати соціальну значущість професійної діяльності для сталого розвитку країни.

ПРН 08. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПРН 09. Аналізувати основні історичні етапи розвитку предметної області спеціальності.

ПРН 10. Знати основні положення нормативно-правових та законодавчих актів України у сфері авіаційного транспорту, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів авіаційної техніки, їх систем та елементів.

ПРН 11. Аналізувати побудову і функціонування об'єктів авіаційного транспорту, їх систем, елементів, фактори, що впливають на їхні характеристики та параметри.

РН 25. Знати необхідні положення авіаційної метеорології та транспортної географії, вміти їх використовувати при проектуванні, експлуатації, технічному обслуговуванні та ремонті об'єктів авіаційного транспорту.

Критерії оцінювання результатів навчання

Отримати не менше 4 позитивних оцінок під час навчальних занять.

Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка	Оцінка за	Оцінка за шкалою ECTS
--------	-----------	-----------------------

в балах	національною шкалою	Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального, робота з двома-трьома незначними помилками
80-84			
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками або з однією-двома значними помилками
70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не носять істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
65-69			
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, потрібні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1-20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєний, потрібні практичні навички роботи не сформовані,

			всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки
--	--	--	---

Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Аеронавігаційні регіони ІКАО.
2. Додаткові регіональні правила Doc 70303.
3. Вузлові аеропорти (хаби) AFI.
4. Найбільші авіакомпанії Африки та Індійського океану.
5. Стан авіатранспортної системи та шляхи розвитку Карибського регіону ІКАО.
6. Основні аеропорти Карибського регіону.
7. Основні оператори (авіакомпанії) регіону Карибського регіону.
8. Стан і концепція розвитку АТС України.
9. Основні аеропорти України.
10. Лідируючі авіакомпанії України.
11. Авіабудівні компанії України.
12. Авіаційні ЗВО України.
13. Стан та шляхи розвитку АТС Європейського регіону.
14. Найбільші аеропорти Європейського регіону.
15. Основні авіакомпанії Європейського регіону.
16. Авіабудівний концерн Airbus.
17. Стан АТС Близького Сходу та шляхи її розвитку.
18. Основні аеропорти Близького Сходу.
19. Найбільші авіакомпанії Близького Сходу.
20. Стан АТС регіону Азії та шляхи розвитку.
21. Основні аеропорти регіону Азії.
22. Найбільші авіакомпанії Азії.
23. Стан АТС та перспективи розвитку Північноамериканського регіону.
24. Основні аеропорти регіону.
25. Найбільші АК Північноамериканського регіону.
26. Авіабудівна компанія Boeing.
27. Виробництво авіаційних двигунів. Pratt & Whitney. General Electric.
28. Стан АТС Північноатлантичного регіону NAT та шляхи розвитку.
29. Основні аеропорти Північноатлантичного регіону NAT.
30. Найбільші АК Північноатлантичного регіону NAT.
31. Стан АТС регіону і перспективи розвитку Тихоокеанського регіону PAC.
32. Основні аеропорти Тихоокеанського регіону PAC.
33. Великі авіакомпанії Тихоокеанського регіону PAC.
34. Стан АТС регіону Південної Америки SAM та шляхи розвитку.
35. Основні аеропорти регіону Південної Америки SAM.
36. Найбільші АК регіону Південної Америки SAM.
37. Авіабудівна компанія «Embraer».

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна та наукова література:

1. Яцківський Л. Ю., Зеркалов Д. В. Загальний курс транспорту : навчальний посібник у 2-х книгах ; книга 1. Київ : Арістей, 2007. 544 с.
2. Яцківський Л. Ю., Зеркалов Д. В. Загальний курс транспорту : навчальний посібник у 2-х книгах ; книга 2. Київ : Арістей, 2008. 426 с.
3. Вовк В.М., Коваленко О.П. Авіаційна географія: практичний посібник. / В.М. Вовк. О.П. Коваленко Кропивницький: КЛАНУ, 2017. - 60 с.
4. Безпека авіації / В. А. Бабак, В. П. Харченко, В. О. Максимов та ін. Київ : Техніка, 2004. 584 с.
5. Зеркалов Д. В. Транспортна система України : довідник. Київ : Основа, 2007. 620 с.
6. Борисюк О. А., Дудник І. М. Авіатранспортна система України (регіональний аспект) : монографія / За ред. І. М. Дудника. Київ : ІМВ НАУ, 2013. 214 с.

7. Дорошенко В. І. Авіаційний транспорт України: проблеми розвитку і територіальної організації. Економічна та соціальна географія, 2000. Вип. 49.
8. Пащенко Ю. Є. Розвиток та розміщення транспортно-дорожнього комплексу України. Київ : Науковий світ, 2003. 468 с.
9. Атлас світу. - К.: ДВНП «Картографія». 2007. - 192 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

5. Безпека авіації / В. А. Бабак, В. П. Харченко, В. О. Максимов та ін. Київ : Техніка, 2004. 584 с.
6. Зеркалов Д. В. Транспортна система України : довідник. Київ : Основа, 2007. 620 с.
7. Борисюк О. А., Дудник І. М. Авіатранспортна система України (регіональний аспект) : монографія / За ред. І. М. Дудника. Київ : ІМВ НАУ, 2013. 214 с.
8. Дорошенко В. І. Авіаційний транспорт України: проблеми розвитку і територіальної організації. Економічна та соціальна географія, 2000. Вип. 49.
9. Пащенко Ю. Є. Розвиток та розміщення транспортно-дорожнього комплексу України. Київ : Науковий світ, 2003. 468 с.
10. Best Airlines 2023 by Region. <https://www.worldairlineawards.com/best-airlines-2023-by-region/>
11. Inside ICAO's Regional Offices: A spotlight on the Asia and Pacific. <https://unitingaviation.com/regions/asia-pacific/inside-icaos-regional-offices-a-spotlight-on-the-asia-and-pacific/>
12. Airport infrastructure in Latin America and the Caribbean. https://repositorio.cepal.org/bitstream/handle/11362/44901/1/S1900357_en.pdf
13. Top 100 biggest and busiest airports in Latin America. <https://gettocenter.com/airports/continent/latin-america>
14. Airlines Inform - [Електронний ресурс] - Режим доступа: <https://www.similarweb.com/ru/website/airlines-inform.ru/#traffic>
15. Doc 8896 AN/893 Manual of Aeronautical Meteorological Practice. Twelfth Edition, 2019 - [Електронний ресурс] - Режим доступа: https://www.academia.edu/50745378/Doc_8896_AN_893_Manual_of_Aeronautical_Meteorological_Practice_Eleventh_Edition_2017
16. Doc 9858 AN/474. ICAO Doc 9859: Safety Management Manual, Fourth Edition, 2018. - [Електронний ресурс] - Режим доступа: <https://skybrary.aero/sites/default/files/bookshelf/5863.pdf>
17. Doc 9974 AN/487. Безопасность полетов и вулканический пепел. - 1-е изд. - ИКАО. 2012. - 50 с. - [Електронний ресурс] - Режим доступа: https://www.icao.int/publications/Documents/9974_ru.pdf
18. Гео-энциклопедия - [Електронний ресурс] - Режим доступа: <https://www.geo-wiki.org/>
19. ICAO FIR - [Електронний ресурс] - Режим доступа: <https://gis.icao.int/portal/home/>
20. Oneworld - Wikipedia, the free encyclopedia - [Електронний ресурс] - Режим доступа: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Oneworld>
21. ICAO GIS - [Електронний ресурс] - Режим доступа: <https://www.icao.int/Aviation-GIS-Navigation-Data/Pages/default.aspx>
22. SkyTeam - Wikipedia, the free encyclopedia- [Електронний ресурс] - Режим доступа: <https://uk.wikipedia.org/wiki/SkyTeam>
23. Star Alliance - Wikipedia, the free encyclopedia: - [Електронний ресурс] - Режим доступа: https://uk.wikipedia.org/wiki/Star_Alliance
24. WORLD MAP - countries of the world - [Електронний ресурс] - Режим доступа: <https://www.gamedesign.jp/flash/worldmap/worldmap.html>
25. World Map /World Atlas / Atlas of the World including - [Електронний ресурс] - Режим доступа: <https://www.worldatlas.com/>
26. Найбільші аеропорти світу - [Електронний ресурс] - Режим доступа: <https://www.kiwi.com/uk/airport/>